

Beszámoló a BTSSZ 2010. évi tevékenységéről

Működés

A BTSSZ kiemelten közhasznú szervezet, mely Alapszabályában megfogalmazott célja szerint szolgálja Budapesten és környékén a természetjárást. Fő feladata az ezzel kapcsolatos szervezés, a turistautak karbantartása, a természetjáró szervezetek munkájának összehangolása, az információáramlás biztosítása, a természetjáró és természetvédelmi ismeretek terjesztése. Minden korosztálynak biztosít programokat, elősegíti az egészséges életmódot, a természet védelmét.

Mint szabadidős sportszervezet nem versenyek, bajnokságok lebonyolítása a fő profilja, hanem a lakosság legszélesebb köreinek biztosítani a biztonságos és egyben környezeti szempontból fenntartható, szabadtéri, szabadidős tevékenységet.

A 7 tagú elnökség a főtitkárral (+ 1 fő apparátussal) egyetértésben szervezi és vezeti a szövetség munkáját.

A Természetbarát Tanács (TT) a budapesti természetjáró szervezetek vitafóruma és érdekvédelmi tanácskozó testülete. A negyedévenként tartott TT üléseken mind többen vesznek részt a kerületi vezetőkön kívül kiváló túravezetők és aktív tagok. Ezeken a TT üléseken a résztvevők megismerhetik az elmúlt időszak fontos eseményeit és felkészülhetünk a jövőbeni feladatok elvégzésére, kicserélhetjük a szerzett tapasztalatokat. 2010-ben a szeptember 28-án tartott TT ülés Közép-magyarországi természetbarát találkozó volt, ahol a Pest Megyei Természetbarát Szövetség részvételével vitattuk meg közös gondjainkat.

Budapesten jelenleg 17 kerületben működik Természetbarát Bizottság vagy Szövetség, amelyek koordinálását a BTSSZ végzi. Továbbra is törekszünk arra, hogy minél több természetjáró szervezetet vonjunk be tagszervezetink közé.

Munkánk oroszánrésze a tageszervezetekben, szakosztályokban folyik, akik a központi programok mellett évi több mint ezer túrát szerveznek több száz önkéntes túravezetőnkkel.

A szövetség gazdálkodása a költségvetésnek megfelelő volt. Adó és járulékfizetési kötelezettségünknek mindig eleget tettünk. Tevékenységünk anyagi biztonságát egyrészt a **Fővárosi Önkormányzat 7,49 millió forint működési támogatása** (ez magába foglalta a telefontámogatást is), és a **Fővárosi Önkormányzat R jelű pályázatai** biztosították (összesen 800.000 Ft). Sikeresen pályáztunk az NCA közép-magyarországi működési támogatására (1,1 millió Ft), amely nagyban elősegítette programjaink megvalósítását. Rendezvényeinkből **minimális saját bevétel** is keletkezett, amely a bizottságok költségvetését növelte (Oktatási Bizottság: 229.000 Ft, Gyalogtúra Bizottság: 373.000 Ft). Az **1% adományból** 18.087 Ft érkezett. 2010 decemberében az **Oriental Adventures Utazási Iroda** 100.000 Ft-tal támogatta a 2011. évi eseménynaptárunk kiadását. A támogatásokat az eseménynaptárban

szereplő programok szervezésére és a szövetség működési költségeire fordítottuk.

A BTSSZ Elnöksége a bizottságok számát megnövelte, a korábbi 12 bizottság mellett (gyalogtúra, vízitúra, kerékpártúra, barlangtúra, hegymászó, sítúra, technikai, ifjúsági, természetvédelmi és természetismereti, oktatási, nyílttúra és táborozási bizottság, Budapesti Túravezetők Klubja) dolgozik majd a Minősítő Bizottság, amely a természetjárók minősítését végzi, valamint a Tájékozódási Verseny Bizottság, mely a Középfokú Budapest bajnokság szervezésével foglalkozik.

A szakbizottságok a BTSSZ elnöksége által jóváhagyott keretösszegeből gazdálkodnak, s minden általuk szervezett eseményről rendezvénykártyát írnak (2007-től elektronikus formában). Ezekből a jelentésekből áll össze a BTSSZ Hírmondó, ami a weboldalon olvasható.

Az alapszabályunknak megfelelően működik az Ellenőrző, valamint az Etikai bizottságunk is.

Rendezvényeink

Rendezvényeinket éves az Eseménynaptárunk tartalmazza. A 2010. évi Eseménynaptárunkban 220 rendezvényt hirdettünk meg, melynek központi programsorozata a „Budapest és környéke természetvédelmi értékei” volt. Ennek keretében 19 túrát tartottunk, melyeken a résztvevők megismerhették a Budapest környéki természetvédelmi területeket, az adott területek állat- és növényvilágát. Felhívtuk figyelmüket a természetvédelem fontosságára, a veszélyeztetett területek fokozott védelmére.

További jelentős rendezvényeink a hagyományos teljesítménytúrák: Budai és Pilisi trappok, a Buda Bércsein és az őszi túraverseny, a Gróf Széchenyi vízitúra verseny, valamint a Margitszigeti Sportvarázs és az Európai Sportnap fővárosi rendezvényen szervezett programjaink. 2010 szeptemberében lehetőséget kaptunk ingyenes stand működtetésére a BNV-n. Egy hétig volt alkalmunk bemutatni a BTSSZ programjait. A 20 éves évforduló alkalmából kiállítást is rendeztünk. 2010. október 16-án rendkívüli természetvédelmi túratalálkozót tartottunk, ahol számos tagszervezetünk képviseltette magát. A szemétszedéssel egybekötött túrákon a rossz idő ellenére 596 fő vett részt. Tagszervezeteinkkel együtt rendszeresen megszervezzük a sikeres Budapesti Középfokú Tájékozódási Bajnokságot 2010-ben már 11 fordulóval.

Több tábor is bonyolítottunk a Benke Rezső Nyílt Túra és Táborozási Bizottság, valamint a Vízitúra Bizottság révén (aktív tábor, kormányosi tábor), melyekre egyre több fiatal és iskolást tudunk beszervezni.

Rendszeresen megtartjuk a túravezetői tanfolyamokat. 2010-ben középfokú gyalogos túravezetői és vízi túravezetői tanfolyamot szerveztünk. A fentiekén kívül rendszeresen tartottunk barlangász, természetvédelmi, természetismereti, kerékpáros, hegymászó, sí és ifjúsági túrákat.

2010-ben a BTSSZ önállóvá válásának 20. évfordulója alkalmából több kiállítást is szerveztünk az elmúlt évek fényképeiből (Szigetvarázs, Európai Sportnap, BTSSZ Találkozó). Kalmár László segítségével megszületett első nyomtatott kiadványunk, mely szövetségünk munkásságát foglalja össze. Decemberben az ünnepi Természetbarát Tanács ülésére meghívtuk azokat az idősebb sporttársainkat is, aki szerepet játszottak a BTSSZ működésében.

Az eseménynaptárban nem szereplő plusz programok, nyílt túrák száma 21 volt. Ezek közül is kiemelkedik a 2010 őszén rendezett természetvédelmi túratalálkozó. Augusztus 20-án részt vettünk a 100 éves BKV ünnepi programjában a Libegő felső végállomásánál. Egy könnyebb és nehezebb túrát indítottunk gyermekeknek, családosoknak és más érdeklődőknek. Érdeklődés hiánya miatt csak 8 túra maradt el (ezekben a rossz idő is közrejátszott).

Az ifjúsági programok közül kiemelkedik a Budapest diák túrázója mozgalom, melyet az ifjúsági Bizottság szervez. 2010-ben 516 fő vett részt, 24 fő arany, 56 fő ezüst, 118 fő bronz jelvényt kapott.

A túrázói minősítéseket az MTSZ Minősítési szabályzatának megfelelően folyamatosan értékeljük. 2010-ben 66 bronz, 44 ezüst és 24 arany jelvényt adtunk ki.

A technikai munkák révén a Börzsönyben 55,6 km, a Pilis- Visegrádi-hg.-ben 18,3 km, Budai-hg.-ben 34,7 km utat, összesen 108,6 km turista útvonalat tettünk rendbe, újítottuk fel teljesen vagy részlegesen az útjelzéseket, tisztítottuk meg a turista útvonalakat. Mivel egyre többször szándékosan rongálják meg az útjelzéseket, egyre több bejelentést kapunk a turistatársaktól, szükséges, hogy összegyűjtsük a kapott információkat, s azokat eljuttassuk a megfelelő szervekhez, ezzel is védve a turisták érdekeit.

A BTSSZ Rockenbauer Pál Túravezetők Klubja a szokásos évi gyalogos és buszos túrák mellett valóban remek előadásokat szervezett, többek között Szabados Tamás, Rozsnyai Margit, Bicskei Éva, Feledy Péter, Monspart Sarolta, Szabó László, Eröss Zsolt és Gyenes Károly részvételével.

Részt vettünk a **"2x2" az egészségért** c. fővárosi programban, hogy megmozgassuk a fővárosi képviselő testületet és bemutassuk munkánkat, de ez az akció nem volt sikeres, egyetlen képviselő sem jelentkezett túráinkra.

A megszervezett **241 programon 19586 fő (14341 felnőtt, 5245 ifi, 98 csapat) vett részt.** A rendezvényeket **1007 rendező** segítette, akik **társadalmi munkában dolgoztak.** 2010 decemberében az ünnepi Természetbarát Tanács ülésén 20 fő társadalmi aktivistát részesítettünk tárgyjalomban.

2010 decemberére elkészült a 2011. évi eseménynaptárunk is, és a Természetbarát Tanács ülésén kioszthattuk a tagság részére.

Létszám alakulása

Szervezésünkben Budapesten 2010. évben 17 kerületben működött természetbarát bizottság vagy szövetség, összesen 93 tagszervezettel, a szervezett turisták száma sajnos csökkent (**2010-ben 3917 fő** érvényesített, amelyből **915 fő aktív, 2201 fő nyugdíjas és 876 fő ifjúsági**), annak ellenére, hogy a túrázók száma tapasztalataink szerint nem mutat ilyen tendenciát.

Emlékeztető: taglétszámunk 2004-ben 7137 fő, 2005-ben 7627 fő, 2006-ban 4841 fő, 2007-ben 5002 fő, 2008-ban 4704 fő, 2009-ben 4503 fő volt.

Propaganda és marketing tevékenység

A honlapunkon (www.btssz.hu) a BTSSZ-szel kapcsolatos szinte minden szükséges és hasznos információ megtalálható, és a budapesti kerületek, tagszervezetek részére teret biztosítunk tevékenységük ismertetésére.

Kiadványok és egyéb kommunikációs lehetőségek

Legfőbb kiadványunk éves Eseménynaptárunk. Ezen kívül szórólapokat készítettünk kiemelt programokkal, valamint plakátokat (A4-es méretben) a kiemelt eseményekhez, rendszeres power point invitálót a túrákhoz, stb. Hagyományosan részt veszünk az Utazás Kiállításokon. Többször szerepeltünk program ajánlatainkkal országos és helyi lapokban, TV és rádióadásokban (Metro újság, kerületi újságok, Turista Magazin, Blikk, Civil Rádió, Zenit TV, MTV, Duna TV, ATV Hazai turizmus rovata, stb.).

Szervezetünk tevékenységének társadalmi hasznosulása:

A BTSSZ központi szak- és munkabizottságai évente átlagban 220 előre tervezett és kb. 50 *ad hoc* programot szerveznek (2008-ban 276, 2009-ben 273, 2010-ben 241 volt a túrák száma). A résztvevők száma a többi budapesti szövetség programjaival összehasonlítva messze a legmagasabb (2008-ban 20377 főt, 2009-ben 19400 főt, **2010-ben 19586 főt mozgattunk meg**). A BTSSZ minden évben az önkéntesség jegyében működik. Sporttársaink által **2010-ben végzett társadalmi munkaórák száma csak a központi rendezvényeken meghaladta a 20000 órát (óránként 500 Ft-tal számolva ez 10.000.000 Ft-ot tesz ki)!!!** Ezek az adatok a BTSSZ központi programjaira vonatkoznak. Rendezvényeinkre bárki ingyen jöhet, kivéve a túraversenyeket, ahol nevezési díjat kell fizetni (az érvényesítéssel rendelkezők kedvezményben részesülnek).

Szövetségünk központi programok szervezése mellett tagszervezeteink munkáját segíti, koordinálja, biztosítja számukra a képzéseket, szakmai segítséget nyújt, védi érdekeiket. Ezzel jelentősen hozzájárul tevékenységük sikeréhez. **Tagszervezeteink a központi**

rendezvényeken kívül 7 267 programon 8 720 túranapot tartottak 70 917 résztvevővel. Mivel minden egyes túrának van legalább egy túravezetője, aki önkéntesként, ingyen végzi ezt a tevékenységet, és már egy-egy 5-6 órás túra előkészítéssel és utómunkákkal együtt minimum 10 órát igényel, állíthatjuk, hogy túravezetőink legkevesebb **72 670 önkéntes munkaórát teljesítettek, ami a minimális 500 forintos órabérrel számolva is 36 335 000 forint.**

E hatalmas munka összefogásához szükségünk lenne a továbbiakban is fizetett alkalmazottakra. Nálunk nincsenek bírói díjak, elvétve van szükségünk terembérleti díjra, stb. Szükségünk van viszont olyan személyekre, akik ezt a hatalmas munkát koordinálják. A rájuk fordítandó pénzösszeg (3 600 000 Ft) eltörpül amellet az összeg mellett, amelyet szervezetünk önkéntes munkában ad a budapesti lakosságnak.

A természetjárás az egészségvédelem, az egészség megőrzés területén kiemelkedő fontosságú. Az egészséges életmódra nevelés egyik leghasznosabb formája, a mozgás a fizikai erőnlét mellett mentálhigiénés hatású is. Közösségi kovácsoló erőként is funkcionál. Nem utolsó sorban a fenntartható fejlődés szempontjából a természetjárás az a sportág, amely legkevésbé károsítja környezetünket!

A programjainkon résztvevők összetétele vegyes, kb. egyharmada ifjúsági, a többi aktív és nyugdíjas. Tagszervezeteink nyugdíjasoknak hétköznapi is vezetnek túrákat. Mozgássérülteknek, súlyos betegségből felgyógyulóknak külön kímélő túrákat, néha táborokat is tartunk. Népszerűek az ifjúsági versenyek és a gyermekprogramok (mesetúra, sárkányeregető túra, Mikulás túra, stb.). Szakirányú túráinknak (gombaszedő, madáretető, stb.) nagy a látogatottsága.

Szervezetünk aktivitása és tárgyévi tervei:

2011 ismét természetvédelem éve a BTSSZ-nél, különös tekintettel Budapest és környéke természeti értékeire, ugyanis a programévet országosan is meghirdették. Ennek érdekében 14 célzatos túrát szervezünk, de a programsorozathoz a természetvédelemmel kapcsolatban még 7 esemény kapcsolódik. Ez a programsorozat természetesen csak egy része az eseménynaptárunkban megjelent 210 tervezett túrának, túraversenynek, melyek között megtalálhatók a barlangász, kerékpáros, vízi, természetvédelmi, technikai, sí, hegymászó, gyalogos túrák, oktatási programjaink és vetítéses ismeretterjesztő előadások is (a részletek megtekinthetők: www.btssz.hu weboldalon).

Mint mindig, most is különös figyelmet szentelünk a fiatalok egyre intenzívebb bevonására a természetjárásba és természetvédelembe, ezért gyakran tartunk számukra előadásokat és természetismereti vetélkedőket. Télen madáretető túrákon, tavasztól őszig gombaszedő túrákon ismertetjük meg az érdeklődőket a növény és állatvilággal, a természetvédelem módszereivel. A nyári időszakban rendszeresen vezetünk parlagfűirtó túrákat a VII. kerületi tagszervezet (ÁPISZ SE) és a BTSSZ Természetvédelmi és Természetismereti Bizottsága segítségével.

Mint minden évben, idén is megrendezzük 4 túraversenyünket, melyek látogatottsága egyre nagyobb. Ha lesz, részt veszünk a Főváros által szervezett Margitszigeti Sportvarázson, melyre külön túrákat szervezünk (ezek nincsenek benne az eseménynaptárban).

A Budapesti közép fokú Tájékoztató Bajnokságot már 15 fordulóra bővítettük, a nagy érdeklődés miatt. Az Oktatási Bizottság közép fokú túravezetői és kerékpáros túravezetői tanfolyamot indít, valamint továbbra is folytatódik a vízitúra vezetői oktatás is. Idén először tartunk barlangász tanfolyamot.

Eseménynaptáron kívüli programtervünk, hogy a nyári szünetben a diákoknak rendszeres túraprogramot biztosítsunk: a hét két hétköznapján félnapos gyalogos programot a Budai-hegységben, melyhez bérlet elegendő, illetve hetente egy más szakági programot: barlang vagy kerékpár, esetleg vízi vagy természetvédelmi bemutató túrákat. Pontgyűjtő versennyel összekötve rendszeressé tehetjük a részvételt, s esélyt adhatunk a fiataloknak a szünidő hasznos eltöltésére. A program propagandájához és a pontgyűjtő verseny jutalmazásához azonban anyagi segítségre van szükségünk.

Továbbra is dolgozunk azon, hogy minden kerületben működjön önálló Természetbarát Bizottság, mely a kerületen belül koordinálja a természetjárást a BTSSZ támogatásával, s kapcsolatot tart a helyi önkormányzat sportosztályával.

Programjaink népszerűsítésére szóróanyagokat készítünk, rendszeres körleveleket küldünk programjainkról a természetjáró szervezeteknek. A meghívókat gyakran power point formában, zenével és sok képpel készítjük, hogy a csalogatás hatásos legyen. Ugyancsak rendszeresen küldjük a túrákról szóló képes beszámolókat is.

Kapcsolataink

Továbbra is eredményes működünk együtt a **Fővárosi Önkormányzat Kulturális Turisztikai Sport Osztályával** (korábban Sport Ügyosztály). Biztosítja részünkre az iroda helyiségek, a könyvelés, munkaügyi intézés, és az internet ingyenes használatát. Különösen eredményes volt az együttműködés a Szigeti Sportvarázs már öt alkalommal megtartott rendezvényein.

Aktívan részt veszünk a **Budapesti Sportszövetségek Szövetsége**, valamint a **Budapesti Sporttanács** munkájában. A továbbiakban is igyekszünk ezt a jó kapcsolatot fenntartani és ápolni. Tagszervezeteink révén állandó kapcsolatban állunk a **Budapesti Sportirodával** is

Jó a kapcsolatunk a budapesti társszövetségekkel, amelyekből a **Budapesti Rádióamatőr**, a **Budapesti Tájfutó Szövetséggel**, valamint a **Budapesti Diáksport Szövetséggel**, a **Természetjáró Fiatalok Szövetségével** közös rendezvényeket is szervezünk.

Részt veszünk az **NCA** programjaiban, elektort is állítottunk.

A **Magyar Természetbarát Szövetséggel** (MTSZ) rendszeresen együttműködünk, és a megyékkel kialakulóban lévő, egyre szorosabb

kapcsolataink révén több megyei és országos rendezvényen is részt vettünk. Az MTSZ elnökségébe delegált budapesti elnökségi tagok folyamatosan részt vesznek az elnökség munkájában. Az MTSZ országos elnök-főtitkár értekezletén elnökségünk tagjai, szakbizottságok vezetői és a kerületek képviselői vettek részt.

Rendszeresen részt veszünk az Országos Természetvédelmi Vándorgyűléseken és tagszervezetként a **Magyar Természetvédők Szövetsége** tevékenységében.

Főként tanfolyamok szervezésében és turista utak felújításában dolgozunk együtt a **Pest Megyei Természetbarát Szövetséggel**.

Pilisi Parkerdő Zrt. budapesti és egyéb erdészeteivel, a **Magyar Turista Egyesülettel** együttműködünk a turista utak kijelölési és fenntartási munkáiban, az erdei létesítmények állapotának figyelési tevékenységben. A **Budapesti Erdészet** képviselői részt vesznek rendezvényeiken, kiadványaikkal támogatják tevékenységünket.

Szervezetünk szerepe a közép-magyarországi régió életében, fejlődésében:

A BTSSZ a régió legnagyobb természetbarát szervezete. Állandó kapcsolatot tartunk a régió természetbarát és természetvédő szervezeteivel, így a Pest Megyei Természetbarát Szövetséggel, valamint számos egyesülettel. Velük együttműködésben végezzük a Börzsönyben a turista utak karbantartását, s számos programon közösen veszünk részt. 2010-ben mi rendeztük a közép-magyarországi természetbarát vezetők tanácskozását is. Így lesz ez 2011-ben is. Ezen a természetjárással és természetvédelemmel kapcsolatos gondjainkat, ezek megoldási lehetőségeit vitatjuk meg.

Esélyegyenlőség segítése:

Programjaink többsége olcsó, bárki számára hozzáférhető, de külön foglalkozunk a mozgássérültekkel (tolókocsis túrák), kismamákkal (rendszeres babakocsis túrák) és a súlyos betegségből felgyógyulókkal (pl. transzplantáltak), de feltételeink és anyagi hátterünk nem elegendő a rendszeres programokhoz. Továbbra is vezetünk számukra túrákat (ingyenesen), s ebben az évben megpróbáljuk ebbe a körbe bevonni a nagycsaládosokat is.

Budapest, 2011. február 07.

Dr. Vanda Zwizianer

főtitkár

